

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ .6	
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼՆ) ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ, ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ	10
3 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՀԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ	19
4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ.....	20
5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՍՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ..28ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼՆ) ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ, ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ	10
ԵԶՐԱՓՈՎՈՒՄ	33
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ.....	33
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿԸ ԵՎ ՎԻՃԱԿԸ	36
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՌԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԸ	37
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	38
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՑԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌԸ -----	38
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ԱՆԱՄՆԱԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ	39

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱԲՆԱԿՆԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՅՈՂ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՆԵՐԸ.....	40
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ, ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ 41	41
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 9. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՁԵՎԻ	42
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 10. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԶՀԾ-Ի ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ԸՍՏ ՏԻՄ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ.....	50

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Շիրակի մարզի Տուֆաշեն համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶՀԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶՀԾ-ն մշակվել է հիմքընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորություններ ընթաց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՀԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև՝ «Համայնքների ֆինանսիստների միավորում» հասարակական կազմակերպության կողմից մշակված և ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից 2014 թվականին հավանության արժանացած «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանության» և նույն կազմակերպության կողմից 2016 թվականին մշակված «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանության» ուղեցույցի¹ մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

Ներկայացվող ՀԶՀԾ-ն առաջիկ ահինգ տարիների համար հանդիսանալու է Տուֆաշեն համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶՀԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է ՀԶՀԾ-ի մշակմանը մասնակից համայնքի բնակավայրերի աշխատանքային խմբերի (այսուհետ՝ ԲԱԽ-երի) կողմից կատարված աշխատանքով և առաջարկներով, համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ, ինչպես նաև այն իրողությամբ, որ համայնքը ձևավորվել է ՀՀ կառավարության կողմից համայնքների խոշորացման պետական փորձնական ծրագրի իրականացմամբ և գտնվում է ՀՀ կառավարության, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում և այս առումով մեծացել են համայնքի զարգացմանը և առկա խնդիրների լուծմանը նրանց ներգրավելու հնարավորությունները: ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերում հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶՀԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման

¹Ուղեցույցը մշակվել է ԳՄՀԸ-ի ֆինանսավորմամբ ՀՖՄ-ի կողմից իրականացվող ծրագրի շրջանակներում

առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: ՀԶՀԾ-ն մշակվել է մասնակցային եղանակով՝ հաշվի առնելով համայնքի շահագրգիռ բոլոր կողմերի առաջարկությունները: Հարցումների միջոցով վեր են հանվել համայնքի բնակիչներին հուզող խնդիրները, դրանք գնահատվել են բնակավայրային ժողովների ժամանակ ԲԱԽ-երի կողմից և դասակարգվել

Ըստ առաջնահերթության: Վեր հանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքի աշխատակազմի և համայնքի ղեկավարին կից գործող տարեկան բյուջեի ու ՀԶՀԾ-ի մշակման խորհրդակցական մարմնի (ԽՄ) հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ն ներկայացնում է Տուֆաշեն համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական և տնտեսական ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջություն, որը նախատեսում է ռազմավարական քաղաքականությամբ համայնքի խնդիրների արդյունավետ լուծում և նպատակային բյուջետավարման գործընթացի իրականացում: ՀԶՀԾ-ն ներառում է նաև Տուֆաշեն համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Տուֆաշեն համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Տուֆաշենի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդակցական մարմինը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՀԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՀԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, թե ինչպիսին ենք ցանկանում տեսնել մեր համայնքը ապագայում, ռազմավարությունը և ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՀԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության և միջազգային դոնոր կազմակերպությունների հետ համայնքում գալիք հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվող (շարունակվող) համագործակցության ուղղությունները:

ՀԶՀԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում են համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք հինգ տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶՀԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացված են համայնքի զարգացման ծրագրերը: Դրանք գնահատվել են ըստ սահմանված չափորոշիչների և սահմանվել են առաջնահերթություններ: Ամփոփ ձևով ներկայացվել են առաջնահերթ այն ծրագրերը, որոնք մոտավոր հաշվարկներով ակնկալվում է, որ հնարավոր կլինի իրականացնել կանխատեսվող ֆինանսական միջոցներով: Գալիք հինգ տարիների ընթացքում իրականացման ենթակա ծրագրերը ձևակերպվել են՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման նաղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք հինգ տարիների:

ՀԶՀԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի կառավարման (օտարման, վարձակալության տրամադրման) հնգամյա ծրագիրը:

ՀԶՀԾ-ի 7-րդ բաժնում ներկայացվում է ՀԶՀԾ-ի իրականացումը, մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը) և գնահատումը, վերահսկումը և վերանայումը:

ՀԶՀԾ-ի եզրափակում բաժնում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՀԾ-ի իրականացման, վերահսկման և գնահատման, ծրագրերի իրականացման արդյունքների քննարկման, ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններին (կամ) լրացումների կատարման գործընթացների վերաբերյալ:

ՀԶՀԾ-ի հավելվածներ բաժնում ներկայացվում է մանրամասն և լայնածավալ տեղեկատվություն տարբեր հարցերի վերաբերյալ, ինչպիսիք են համայնքի հիմնական ցուցանիշների՝ գալիք հինգ տարիների կտրվածքով գնահատում և կանխատեսում, համայնքի ոլորտային ծրագրերի՝ ըստ ծրագրերի օրինակելի ձևի ձևակերպումներ և այլն:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Տուֆաշեն համայնքը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի հարավ-արևմտյան մասում, Արթիկի նախկին տարածաշրջանում: Այն հյուսիսից սահմանակից է Հոռոմ, Նոր Կյանք, արևելքից Արթիկ, հարավից Պեմգաշեն, արևմուտքից Հայկասար, Հայրենյաց համայնքների վարչական տարածքներին:

Համայնքը հիմնադրվել է 1828 թվականին: Հին անունը եղել է Արմտլու, 1946 թվականին վերանվանվել է Տուֆաշեն: Բնակիչները հիմնականում գաղթել են արևմտյան Հայաստանի Բասեն, Սուշ, Ղարս գավառներից:

Համայնքի աշխարհագրական դիրքը նախալեռնային է, ծովի մակերևույթից, բարձրությունը 1720 մետր է, ունի հիմնականում բլրաթմբային ռելեֆ: Կլիման բարենպաստ է, ամառը՝ զով, ձմեռը՝ ցուրտ:

Մարզկենտրոնից հեռավորությունը 25 կմ է, իսկ մայրաքաղաքից 105 կմ:

Համայնքի տարածքը 1173 հեկտար է, օդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը -30, տարեկան միջին մթնոլորտային տեղումների քանակը 340-550 մմ:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տուֆաշեն համայնքի բնակիչները ավանդապաշտ և ավանդապահ են՝ միաժամանակ անտարբեր չլինելով նորի նկատմամբ: Պատմության մեջ կան փաստեր, որոնք վկայում են Տուֆաշենի բնակչության ըմբոստ բնավորության մասին: Ավանդաբար պահպանվել են նվիրվածությունը և հարգանքը ընտանիքի նկատմամբ, հարգանքն աշխատանքի և աշխատող մարդու նկատմամբ: Տուֆաշեն համայնքի բնակչությունը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 420 մարդ (աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը	Մշտական տնային տնտեսությունների թվաքանակը	Առկա տնային տնտեսությունների թվաքանակը
1.	Տուֆաշեն	420 մարդ	122 տ/տ.	109 տ/տ.

Համայնքի առկա բնակչության թիվը կազմում է 420 մարդ, այդքովում տղամարդիկ՝ 216 և կանայք՝ 204: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 3-ում:

Աղյուսակ 3. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Ցուցանիշները	2016					
			2017	2018	2019	2020	2021
1.	Առկա բնակչության թիվը, այդ թվում՝	420					
	Տղամարդիկ	216					
	Կանայք	204					
	0-4 տարեկան	21					
	5-6 տարեկան	13					
	7-10 տարեկան	14					
	11-14 տարեկան	19					
	15-17 տարեկան	23					
	18-22 տարեկան	78					
	23-45 տարեկան	97					
	46-62 տարեկան	143					
	63 և բարձր տարիքի	45					
2.	Կենսաթոշակատուներ, այդ թվում՝	58					
	Տարիքային և աշխատանքային	58					
3.	Փախստականներ	0					
4.	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	2					
5.	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0					
6.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	0					
7.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	3					
8.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝	27					
	Մանկուց հաշմանդամներ	1					
9.	Աշխատունակներ	305					
10.	Զբաղվածներ	21					
11.	Գործազուրկներ	284					
13.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	12					
14.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	0					
15.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	7					
	Անօթևան ընտանիքներ	0					
16.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցողը	75					

	տանիքների թիվը					
17.	Արտագնա աշխատանքի մեկնող ունեցող տնային տնտեսությունների թիվը	41				
18.	Արտագնա (սեզոնային) աշխատանքի մեկնողների թիվը	52				

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ

Տուֆաշեն համայնքում տեղական ինքնակառավարումն իրականացնում են ընտրությունների արդյունքում ձևավորված տեղական իշխանությունները՝ համայնքի ղեկավարն ու ավագանին իր 5 անդամները:

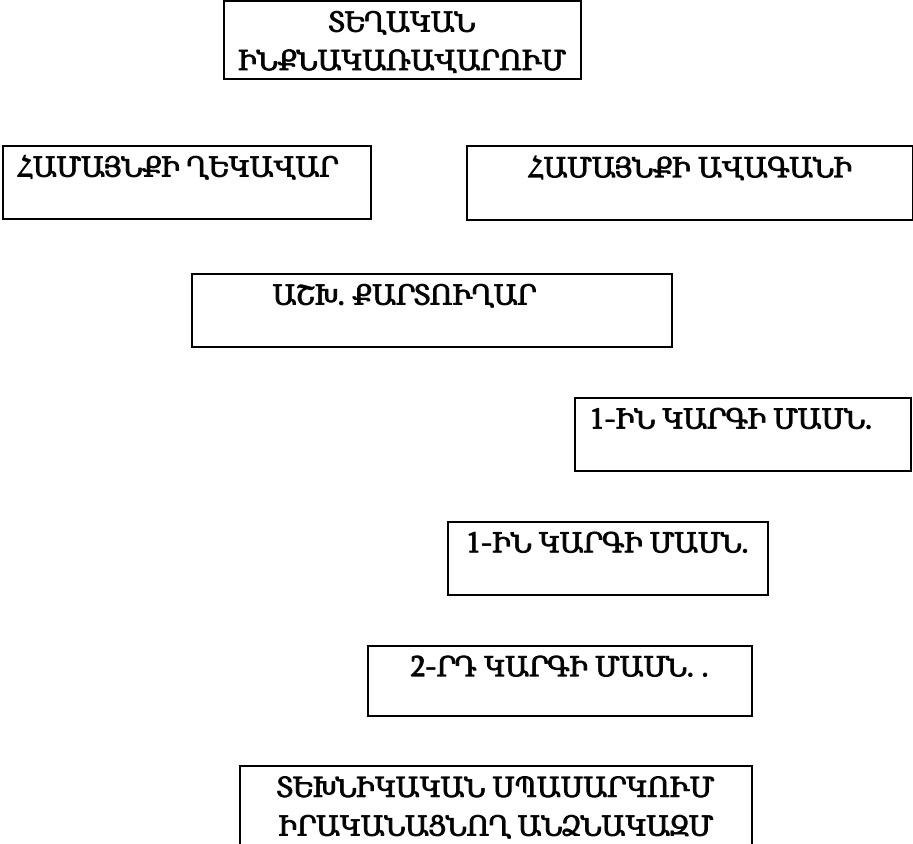
Համայնքապետարանն ունի վարչական շենք, որը գտնվում է Տուֆաշեն համայնքում: Շենքի ընդհանուր վիճակը լավ է, աշխատակազմի համար պայմանները լավ են, կահավորանքը ամբողջովին նորոգված է: Համայնքապետարանը հագեցած է տեխնիկայով, որը բավարարում է աշխատակազմի լիարժեք գործունեությունն ապահովելու համար: Համայնքի ղեկավարի վարձատրությանչափը, համայնքի աշխատակազմի աշխատակիցների թվաքանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը հաստատվել են համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ 9-Ա, 10-Ա որոշմամբ (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Տուֆաշեն համայնքի աշխատակազմը

Հ/հ	Պաշտոնի անվանումը (համայնքային ծառայության պաշտոնների մատվն ան ծածկագիրը)	Հաստիքների քանակը	Հաստիքային միավորը	Պաշտոնային դրույքաչափը (ՀՀ դրամ)
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ				
1.	Համայնքի ղեկավար	1	1	150000
ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ				
2.	Աշխատակազմի քարտուղար (1.2-1)	1	1	102000
3.	1-ին կարգի մասնագետ (3.2-1)	1	1	100000
4.	1-ին կարգի մասնագետ (3.2-2)	1	1	100000
5.	2-րդ կարգի մասնագետ (3.3-1)	1	1	74100
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ				
6.	Գրադարանավար	1	1	74100
7.	Հավաքարար	1	0.5	37050
	Ընդամենը	7	6.5	637250

Գծապատկեր 1-ում ներկայացված է Տուֆաշեն համայնքի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը:

Գծապատկեր 1. Տուֆաշեն համայնքի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականությունն են հանդիսանում նրա կազմի մեջ մտնող նախկին համայնքների սեփականություն համարվող գույքը, որի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական յուրաքանչյուր ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատումը կատարվել է՝ օգտագործելով Ներդիր 1-ում բերված գնահատման չափանիշները (գնահատականները):

Ներդիր 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատականներ

- ա) գերազանց, եթե ենթակառուցվածքը վերջերս է կառուցվել կամ վերանորոգվել, գործում է անխափան.
- բ) լավ, եթե ենթակառուցվածքն իր շահագործմանը խոչընդոտող լուրջ թերություններ չունի.
- գ) բավարար, եթե ենթակառուցվածքը դեռևս գործում է, բայց արդեն կապիտալ նորոգման կարիք ունի.
- դ) վատ, եթե ենթակառուցվածքը գործում է ամենացածր արտադրողականությամբ կամ բոլորովին չի գործում.
- ե) շատ վատ, եթե ենթակառուցվածքը քայքայված է, այն պետք է քանդել կամ փոխարինել ուրիշով:

Հավելված 2-ում բերված է 01.01.2016թ. դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը:

Հավելված 3-ում ամփոփ ձևով ներկայացված է համայնքի սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և ընդհանուր վիճակը:

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տուֆաշեն համայնքի վարչական տարածքում գործող ոչ համայնքային ենթակառուցվածքային կազմակերպությունները ներկայացված են **հավելված 4**-ում: Նշված կազմակերպությունների հետ ՏԻՄ-երի համագործակցությամբ արվում է ամենհնարավորը տվյալ ոլորտներում ծառայություններ արդիականացման և արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում աղբը տեղափոխվում և կուտակվում է ոչ կենտրոնացված աղբավայրերում, որտեղ պարբերաբար կատարվում են բնահողով ծածկում ու սանիտարական այլ միջոցառումներ: Աղբահանումն իրականացվում է ոչ բավարար տեխնիկայի պայմաններում: Փողոցներում աղբամաններ չեն տեղադրվել:

Համայնքի չունի գլխավոր հատակագիծ:

Համայնքի տարածքում գիշերային (արտաքին) լուսավորության ցանցը ապահովում է համայնքի անհրաժեշտ գիշերային լուսավորության ծածկույթի 75 %-ը: Բնակավայրերում լուսավորության ցանցը կառուցված է մասամբ: Համայնքի լուսավորությունն առաջնային կարևորության հարցերից է և անհրաժեշտ է կտրուկ ընդլայնել լուսավորության ցանցը:

Խմելու ջրի մատակարարումը համարվում է համայնքի կարևորագույն խնդիրներից ամենաառաջնահերթը:

Համայնքում առկա է գերեզմանատների ցանկապատման կամ եղած ցանկապատերի թարմացման խնդիր:

Ստորև ներկայացվում է քաղաքաշինության և կոմունալ տնտեսության ոլորտի իրավիճակն:

Բնակավայրի բնակելի կառուցապատումն իրականացված է առանձնատներով, առանց հատակագծի: Արդյունքում, բնակավայրն ունի խառը տեսք: Փողոցները կառուցված են շատ նեղ և գտնվում են թեքություններ ի վրա: Համայնքում տնամերձ հողամասերի միջին չափը 1500 քմ է:

Բնակավայրում աղբահանություն չի կատարվում: Բնակիչները կենցաղային աղբը թափում են տնամերձների և հարակից տարածքների ու ձորակների մեջ:

Բնակավայրն ունի օրական 14 ժամյա ջրամատակարարում: Վերանորոգման կարիք ունի խմելու ջրի ՕԿՁ-ն, խողովակաշարի ներքին և արտաքին ցանցը գտնվում է վատ վիճակում: Խմելու ջուրը բերված է ինքնահոս եղանակով: Բնակավայրը ունի լուսավորության ցանց: Բնակավայրը գազաֆիկացված է:

Բնակավայրի գերեզմանատունը ցանկապատված է: Ցանկապատը որոշակի թարմացման կարիք ունի:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բնակելի տները հիմնականում առանձնատներ են, որոնց թիվը կազմում է 122: Տուֆաշեն համայնքում բնակֆոնդի վիճակը, ընդհանուր առմամբ, գնահատվում է բավարար:

Աղյուսակ 11. Համայնքի բնակելի առանձնատների թիվը

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Բնակելի առանձնատների	
		թիվը	ընդհանուր մակերեսը
1.	Տուֆաշեն	122	մոտ 21200 քմ

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 1173.84 հա, որից գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են 995.85 հա, բնակավայրերի հողերը՝ 72.50 հա, արտադրական նշանակության հողերը՝ 127.72 հա, էներգետիկայի, տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ենթակայության հողերը՝ 5.61 հա, անտառային հողերը՝ 0 հա, հատուկ պահպանության հողերը՝ 12.16 հա, հատուկ նշանակության հողերը՝ 0 հա և ջրային հողերը՝ 0 հա:

1991 թվականին հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհման ժամանակ համայնքի բնակավայրերում սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափն ներկայացված է աղյուսակ 12-ում:

Աղյուսակ 12. Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Մեկ հողաբաժնի չափը	Այդ թվում՝		
			վարելահող	տնամերձ	խոտհարք
1.	Տուֆաշեն	2.24 հա	2.12	0.12 հա	0

Համայնքի հողային հաշվեկշիռն ներկայացված է **հավելված 5**-ում:

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի սեփականաշնորհվածն վարձակալությամբ տրված վարելահողերում ցանվում են հացահատիկային մշակբույսեր՝ ցորեն, գար և այլ կուլտուրաներ: Սակայն հողատարածքների ջրովի չլինելու պատճառով համայնքաբնակները մեծ եկամուտներ չեն ստանում: Հողատեսքերի դիրքադրությունը միանգամայն բարենպաստ է հացահատիկային կուլտուրաների արտադրության ու անասնապահության համար: Հացահատիկային կուլտուրաների արտադրությունն ու անասնապահությունը հանդիսանում են Տուֆաշեն համայնքի տնտեսական զարգացման կանխորոշող ոլորտ: Սակայն այս երկու ոլորտները ներկայումս ունեն միջին զարգացվածության տեմպ, որը պայմանավորված է ոլորտների ցածր կապիտալացման աստիճանով ու վերամշակման տեխնոլոգիաների բացակայությամբ:

Համայնքաբնակները զբաղվում են նաև անասնապահությամբ: Հիմնականում յուրաքանչյուր տնտեսություն իր արտադրանքը սպառում է իր տնտեսության ներսում:

Համայնքը չունեն ոռոգման ջուր:

Հավելված 6-ում ներկայացված է համայնքում առկա անասնազլխաքանակի վերաբերյալ տվյալներն:

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋՎԱԿԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում շրջակա բնական միջավայրի պահպանության առումով առաջնային խնդիր է համայնքի սան մաքրումը: Համայնքը չունի կենտրոնացված աղբավայր:

Համայնքում բնության և շրջակա բնական միջավայրի պահպանության բնագավառում անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- ավելացնել գյուղի կանաչապատ տարածքները,
- կառուցել կենտրոնացված աղբավայր,
- աղբի նախնական տեսակավորման համար փողոցներում տեղադրել աղբամաններ,
- աղբավայրում ստեղծել աղբի տեսակավորման հնարավարություն,
- համայնքի փողոցներում իրականացնել ծառատունկ,
- ավելացնել համայնքի կանաչապատ և ծաղկապատ տարածքները,
- ներգրավել համայնքի բնակչությանը բնապահպանական խնդիրների լուծման գործընթացում՝ հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ պարբերաբար անցկացվող սեմինարների, դասընթացների, տեսագովազդների, ցուցանակների և հանրային իրազեկման այլ միջոցներով:

1.11 ՏՐԱՆՄՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Տուֆաշեն համայնքն ունի 3.5 կմ երկարությամբ միջբնակավայրային ճանապարհներ: Ճանապարհների և փողոցների մեծ մասն անբարեկարգ է: Ճանապարհները հիմնականում գրունտային և խճապատ են, որոնք էլ լինելով թեքությունների վրա, հաճախակի տեղացող հորդառատ անձրևների պատճառով ամբողջովին քայքայվում են և որոշ տեղերում դառնում դժվար կամ գրեթե անանցանելի: Համայնքի բնակավայրերում տեղադրված կանգառներ չկան, անհրաժեշտ է տեղադրել բազմաֆունկցիոնալ կանգառներ (ներառյալ ինֆորմացիոն վահանակներ՝ համայնքում մատուցվող ծառայությունների և այլնի մասին, ցուցանակներ):

Համայնքի փողոցների և համայնքային սեփականություն հանդիսացող տրանսպորտային միջոցների վերաբերյալ տվյալները ներկայացված է **հավելված 2**-ում: Համայնքաբնակների սեփականությունը հանդիսացող տրանսպորտային միջոցների նկարագիրն ու քանակները ներկայացված են **հավելված 7**-ում:

1.12 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքում գրանցված են 10 հանարդյունահանող ընկերություններ, որոնցից 4-ը գործունեություն չեն իրականացնում:

Համայնքի տարածքում արտադրական, առևտրային և այլ ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների տվյալները (նաև նախկինում աշխատած) ներկայացված են **հավելված 8**-ում :

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը ունի մեկ միջնակարգ դպրոց, որը կառուցվել է 1966 թվականին, նախատեսված է 160 աշակերտի համար: Այն մասնակի վերանորոգվել է 2008 թվականին Ամերիկահայ բարերարի կողմից:

Աղյուսակ 13-ում ներկայացված է վերը նշված ուսումնական հաստատությունում աշխատողների և ուսուցանվող երեխաների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Աղյուսակ 13. Տուֆաշեն համայնքի դպրոցնի վերաբերյալ ցուցանիշները

Հ/հ	Ցուցանիշները	
1.	Դպրոցներում աշխատողների թիվը,	20

	որից՝	
	Մանկավարժներ	16
2.	Աշակերտների թիվը	31

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքը ունի մշակույթի տուն, ուր գտնվում է անմխիթար վիճակում, այդ իսկ պատճառով հնարավոր չէ կազմակերպել մշակույթային, ժամանցային միջոցառումներ:

Մշակույթի տան շենքում է տեղակայված նաև գրադարանը: Գրքային ֆոնդը կազմում է 5153 կտոր գիրք: Ցավոք, համայնքաբնակների կողմից առկա է գրքի հանդեպ ուշադրության և հետաքրքրվածության պակաս:

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքը չունի բուժկետ, բնակչության սպասարկումը /միայն պատվաստումներ/ իրականացվում են մշակույթի տանը՝ հարմարեցված սենյակում: Համայնքում կա մարզադաշտ, որը ունի ցանկապատման և բարեկարգման կարիք:

1.16 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքում բացակայում են խաղահրապարակներ, հանգստի գոտիներ, զբոսայգիներ և բակային տարացքները:

1.17 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Քանի որ համայնքի տարածքում չկան գործող մեծ գործարաններ կամ արտադրամասեր, ուստի բնակչության մեծ մասը աշխատանքի է մեկնում ՌԴ-ում: Համայնքապետարանը հնարավորությունների շրջանակներում օգնություն է ցուցբերում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին:

Աղյուսակ 14-ում ներկայացված են համայնքում եղած աշխատունակ և գործազուրկ մարդկանց, նպաստառու ընտանիքների, հաշմանդամների և ծնողազուրկ ու հաշմանդամ երեխաների վերաբերյալ ցուցանիշներ:

Աղյուսակ 14. Տուֆաշեն համայնքի աշխատունակների և գործազուրկների, նպաստառու ընտանիքների, հաշմանդամների և ծնողազուրկ ու հաշմանդամ երեխաների վերաբերյալ ցուցանիշները

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը
1.	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	2
2.	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	0
3.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝	27
4.	Մանկուց հաշմանդամներ	1
5.	Աշխատունակներ	305
6.	Զբաղվածներ	21
7.	Գործազուրկներ	284
8.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	12

1.16 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Համայնքապետարանը ստեղծել է իր պաշտոնական վեբկայքը՝ www.tufashen.hamaynq.am, որի նպատակը բնակչությանը համայնքի կառավարման վերաբերյալ իրազեկումն է, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով ամրագրված հրապարակայնության և թափանցիկության ապահովումը, տեղական իշխանություն-բնակչություն կապի ամրապնդումը և բնակչության շրջանում տեղական իշխանության նկատմամբ վստահության բարձրացումը: Սակայն, կայքում տեղական ինքնակառավարման վերաբերյալ տեղեկատվության առկայությունը դեռևս հեռու է բավարար լինելուց և անհրաժեշտ է բարելավել կայքի աշխատանքը, բարձրացնել օպերատիվությունը:

Համայնքի ավագանին 10.04.2014 թվականի թիվ 9 որոշումով հաստատել է Տուֆաշեն համայնքի խորհրդակցական մարմնի կազմը:

Ստորև ներկայացվում է հաստատված խորհրդակցական մարմնի կազմը.

- Արտակ Եգորյան – համայնքի ղեկավար, ԽՄ նախագահ
- Ալիկ Հարությունյան – աշխատակազմի քարտուղար, ԽՄ քարտուղար
- Գայանե Ղուլիջոյյան – 1-ին կարգի մասնագետ, ԽՄ անդամ
- Գուրգեն Գրիգորյան – ավագանու անդամ, ԽՄ անդամ (համաձայնությամբ)
- Կարեն Գևորգյան – ավագանու անդամ, ԽՄ անդամ (համաձայնությամբ)

1.17 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Արտակարգ իրավիճակների առաջացման դեպքում քաղաքացիական պաշտպանության կազմակերպումը, կառավարումը հանդիսանում է համայնքային իշխանության կողմից պարտադիր կատարվող գործառույթ: Համայնքային իշխանության ենթակառուցվածքների ներգրավմանը զուգահեռ, Քաղպաշտպանության շտաբի մեջ ներառված ծառայությունները ներկայացնում են համայնքային այլ պատկանելիության, մասնավոր հատվածի մի շարք կազմակերպություններ (կապի, տրանսպորտի, բժշկական, սանիտարա-հիգիենիկ ծառայությունների և այլ ոլորտներից), առանց որոնց անհնար է քաղպաշտպանության շտաբի ֆունկցիոնալ գործունեության արդյունավետ ապահովումը:

Տուֆաշեն համայնքի քաղպաշտպանության շտաբի պետն ի պաշտոնե համարվում է համայնքապետը, որի անմիջական հանձնարարությամբ գործում են քաղպաշտպանության շտաբի առանձին ծառայությունները՝ ծառայությունների պետերի համակարգմամբ:

Արտակարգ իրավիճակներում փրկարարական աշխատանքների իրականացման գործում բնակչության էվակուացման համար մշակված է պլան, համապատասխան որի, բնակելի, հասարակական շենքերի, մյուս շենքերի ու շինությունների համար նախատեսված է հարմարավետ մոտեցումներով աշխատանքների տարման կոմունիկացիոն սխեմաներ: Բնակավայրերում եղած թաքստոցները հաշվառված են համայնքապետարանի կողմից: Անհրաժեշտություն կա թաքստոցները ավելացնել բնակչության թվին համապատասխան:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի իրավիճակի վերլուծության արդյունքում վեր են հանվել մի շարք հիմնահարցեր, որոնք ամփոփ կերպով ներկայացված են ստորև.

- ✓ Ոռոգման համակարգի անբավարար վիճակ
- ✓ Համայնքի խնդիրների լուծման գործընթացում բնակչության ներգրավվածության ցածր մակարդակ
- ✓ Գյուղմթերքների իրացման դժվարություններ
- ✓ Աղբահանության ոլորտում մատուցվող ծառայությունների ցածր մակարդակ
- ✓ Կանգառների բացակայություն
- ✓ Առողջության առաջնային կենտրոնների և ամբուլատորիաների շենքային և գույքային անբավարար պայմաններ

- ✓ Միջնակարգ դպրոցի շենքային և գույքային անբավարար պայմաններ
- ✓ Խմելու ջրի ներբնակավայրային ցանցերի հիմնանորոգման անհրաժեշտություն
- ✓ Ոռոգման ջրի արտաքին և ներբնակավայրային ցանցերի վերանորոգման և նոր ցանցի կառուցման անհրաժեշտություն
- ✓ Ներբնակավայրային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակ
- ✓ Ներբնակավայրային փողոցների գիշերային լուսավորվածության ընդլայնման անհրաժեշտություն
- ✓ Արոտավայրերում ջրելատեղերի (ջրախմոցեր և խողովակաշար) վերանորոգման և կառուցման, անասնապահի տնակների կառուցման անհրաժեշտություն
- ✓ Դաշտավարության բնագավառում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման անհրաժեշտություն
- ✓ Համայնքում մատուցվող ծառայությունների ընթացիկ մակարդակի պահպանման և ընդլայնման անհրաժեշտություն
- ✓ Համայնքի երեխաների և երիտասարդների գիտելիքների (Ժամանակակից տեխնոլոգիաներ) բարձրացման անհրաժեշտություն
- ✓ Գերեզմանատների ցանկապատերի անբարեկարգ վիճակ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՅՎ-ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի ուժեղ կողմերն են՝

- ✓ Բերրի հողերի առկայությունը
- ✓ Ջարգացած հանքարդյունաբերությունը
- ✓ Համայնքում բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթություն ունեցողների բավարար թիվը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի թույլ կողմերն են՝

- ✓ Գործազրկության բարձր մակարդակը և աշխատատեղերի պակասը
- ✓ Համայնքի ենթակառուցվածքների (փողոցներ, ջրամատակարարման ցանցեր) ոչ բարվոք վիճակը
- ✓ ՏԻՄ-բնակչություն թույլ կապը
- ✓ Ոռոգման ջրի բացակայությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի զարգացման հնարավորություններն են՝

- ✓ Գյուղմթերքների վերամշակման փոքր արտադրությունների ստեղծման հնարավորությունը
- ✓ Տեղացի և սփյուռքահայ ներդրողների համար փոքր և միջին բիզնեսը ընդլայնելու նպատակով հնարավորությունների ստեղծումը(հիմնական նպատակը համայնքաբնակների համար աշխատատեղերի ստեղծում)
- ✓ Անասնապահության և դաշտավարության զարգացումը

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգներն են՝

- ✓ Բնական տարերային աղետների հնարավոր պատճառած վնասները (երկրաշարժ, հեղեղումներ, կարկտահարություն, սողանքների առաջացում)
- ✓ Գործազրկության մակարդակի աճը
- ✓ Առանձնատների վիճակի վատթարացումը
- ✓ Արտագաղթը, հատկապես երիտասարդների շրջանում

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ

Տուֆաշեն համայնքում աշխատատեղերի մեծ քանակ կարելի է ակնկալել բնական ռեսուրսների, հիմնականում հումքային, սպասարկման ոլորտի, գյուղատնտեսության հնարավորությունները ռացիոնալ օգտագործելով: Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՀԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Ունենալ գեղեցիկ և լուրջավոր փողոցներ, մաքուր և հարթ ներհամայնքային ճանապարհներ, երիտասարդության համար հարմարավետ ժամանցի վայր:

Նշված տեսլականին հասնելու համար համայնքը որդեգրել է հետևյալ **ռազմավարությունը՝**

- ✓ Տարեցտարի բարելավել համայնքի ֆինանսական դրությունը՝ իրականացնելով համայնքի բյուջեի հարկային եկամուտների գանձման, ոչ հարկային եկամուտների, տեղական տուրքերի ու վճարների սահմանման և գանձման արդյունավետ քաղաքականություններ

- ✓ Ըստ ամենայնի խթանել ձեռներեցությունը՝ այն սերտորեն կապելով համայնքի տնտեսական զարգացման հետ
- ✓ Խթանել համայնքային տարբեր շահագրգիռ կողմերի, դոնոր կազմակերպությունների, հասարակական և բարեգործական կազմակերպությունների, անհատների նախաձեռնությունները և նրանց ներգրավմամբ հետևողականորեն իրականացնել բարեփոխումներ՝ նպաստելով համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը
- ✓ Սերտորեն համագործակցել համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների հետ
- ✓ Նպաստել համայնքում աշխատատեղերի ընդլայնմանը՝ ռացիոնալ օգտագործելով բնական ռեսուրսները, զարգացնելով առևտրի և սպասարկման ոլորտն ու գյուղատնտեսությունը
- ✓ Բարձրացնել բնակչության կենսամակարդակը՝ ընդլայնելով մատուցվող հանրային ծառայությունների որակն ու շրջանակը

Համայնքի զարգացման 2017-2021 թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական **նպատակներն** են՝

- ✓ Ունենալ բարեկարգ և լուսավոր ներհամայնքային ճանապարհներ և փողոցներ
- ✓ Բարելավել համայնքապետարանի և վարչական ներկայացուցիչների նստավայրերի շենքային և գույքային պայմանները
- ✓ Բարելավել խմելու ջրի ջրամատակարարման ծառայությունների որակը
- ✓ Ունենալ մաքուր շրջակա միջավայրով համայնք՝ չխախտելով բնության և շրջակա միջավայրի սանիտարահիգիենիկ վիճակը, խուսափել հիվանդություններից և համաճարակներից
- ✓ Ակտիվացնել համայնքի մշակութային կյանքը
- ✓ Ստեղծել համայնքում հանդիսություններ կազմակերպելու բավարար պայմաններ
- ✓ Նպաստել գյուղատնտեսական աշխատանքների հեշտացմանը՝ ունենալով հարթեցված դաշտամիջյան ճանապարհներ
- ✓ Նպաստել կենդանիների մթերատվության բարձրացմանը

Հավելված 9-ում ներկայացված են նշյալծրագրերի առանձին ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք հինգտարիներից միայն 2019թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր գումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտներ ձևավորվում են սահմանափակ կրթով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 81.3%, 2017թ.՝

74.1%, 2018թ.՝ 75.7%, 2019թ.՝ 74.4%, 2020թ.՝ 76.5%.) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաներ հաշվին (աղյուսակ 15):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 15. Համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2017թ. նախ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	10388.4	11290.6	12110.6	13128.6	14300.6
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	10388.4	11290.6	12110.6	13128.6	14300.6
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	4179.9	4790.6	5110.6	5628.6	6300.6
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	708.0	808.0	905.0	1000.0	1150.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
	Հողի հարկ	1900.0	2000.0	2100.0	2300.0	2500.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից					
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	708.0	808.0	905.0	1000.0	1150.0
1.3	Սայրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ					
	Տեղական տուրքեր	40.0	60.0	80.0	100.0	120.0
1.4	Սայրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ					
	Պետական տուրքեր					
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ					
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող					

	մասհանումներ					
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ					
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ					
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	6208.5	6500.0	7000.0	7500.0	8000.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ					
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)					
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ					
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ					

	(սուբվենցիաներ)						
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3	ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ*	1511.3	1900.0	2000.0	2200.0	2500.0	
3.1	Տոկոսներ						
3.2	Շահարաժիհներ						
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	1511.3	1900.0	2000.0	2200.0	2500.0	
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1511.3	1900.0	2000.0	2200.0	2500.0	
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ						
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ						
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր						
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում						
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար						

	պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ					
3.5	Վարչական գանձումներ	20.0	22.0	25.0	28.0	30.0
	Տեղական վճարներ	20.0	22.0	25.0	28.0	30.0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ					
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ					
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից					
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ					
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից					
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ					
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ					
3.9	Այլ եկամուտներ*					

	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր					
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ					
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր					
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր					
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր					
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր					
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր					
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Հողի իրացումից մուտքեր					
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր					
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՍ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)					
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)					

1	ՓՈՆԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ					
1.1	Արժեթղթեր					
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր					
	-հիմնական գումարի մարում					
1.2	Վարկեր					
	-վարկերի ստացում					
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում					
1.3	Փոխատվություններ					
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում					
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում					
2	ՏՐԱՆՍՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն					
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր					
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր					
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում					
2.2	Փոխատվություններ					
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր					

	-փոխատվությունների տրամադրում					
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս					
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս					
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում					
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը					
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂՔՑՈՒՐՆԵՐ					
1	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ					
1.1	Արժեթղթեր					
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր					
	-հիմնական գումարի մարում					
1.2	Վարկեր					
	-վարկերի ստացում					
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում					
1.3	Փոխատվություններ					
	-փոխատվությունների ստացում					
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում					

Աղյուսակ 17.3 Տուֆաշեն բնակավայրի ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշում

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի ընդհանուր արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բալ)				Ընդամենը (բալ)	Ծրագրի առաջնահերթությունը
				Շահառուների թիվ	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Իրասեփականություն	Հրատարակություն		
1	Տուֆաշեն	Մշակույթի տան շենքի վերանորոգում /գրադարանի սենյակը,/	60000.0	10	8	2	8	28	12
2	Տուֆաշեն	Խմելու ջրի ցանցի կառուցում /2000 գծմ/	6000.0	8	8	1	9	26	14
5	Տուֆաշեն	Կանգառների կառուցում	500.0	9	9	10	8	36	4
6	Տուֆաշեն	Ներբնակավայրային ճանապարհների բարեկարգում /խճապատում/	1500.0	10	10	10	10	40	1
7	Տուֆաշեն	Վարչական շենքի հարակից տարածքի բարեկարգում և կառուցապատում	600.0	9	9	10	7	35	5
8	Տուֆաշեն	Աղբավայրերում աղբակույտերի ծածկում հողով` շրջակա միջավայրի սանիտարական վիճակը չխախտելու համար	300.0	10	9	10	9	38	2
9	Տուֆաշեն	Նստարանների տեղադրում	1000.0	9	8	10	8	35	7
10	Տուֆաշեն	Մշակույթի տան գույքի համալրում	5000.0	10	8	5	8	31	10

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼՆ) ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ, ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի (այդ թվում՝ հողերի) ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ 2017-2021 թթ. ընթացքում համայնքը չունի օտարման ենթակա որևէ շենք կամ շինություն: Առկա են միայն օտարման ենթակա հողամասեր, այն էլ՝ քիչ քանակությամբ (աղյուսակ 23):

Աղյուսակ 23. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի (շենքերի, շինությունների, հողամասերի և այլն) կառավարման (օտարման, վարձակալության տրամադրման) հնգամյա ծրագիրը, 2017-2021 թթ.

Հ/հ	Գույքի անվանումը	Հասցեն	Տարածքը/ մակերեսը / քանակը (մ²/ հատ)	Վիճակի գնահատականը	Այլ բնութագրիչներ	2017	2018	2019	2020	2021	Ենթակա օտարման, վարձակալության տրամադրման
1.	Վարելահողեր	գ. Տուֆաշեն	50.93 հա		Համայնքային սեփականության	50.93					Վարձակալություն

5. ՀԶՀԾ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ, ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԸ (ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ) ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՀՄԿՈՒՄԸ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՑՈՒՄԸ

ՀԶՀԾ-ի իրականացումը

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶՀԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը հանգում է

հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգտարիների բյուջեների կատարմանը:

ՀԶԾ-ում ներառված յուրաքանչյուր ոլորտային կամ բնակավայրային ծրագրի ղեկավարնանձնական պատասխանատվություն է կրում ծրագրով նախատեսված աշխատանքների համակարգման, համապատասխան ծախսերի կատարման, արդյունքների ստացման, հաշվետվությունների պատրաստման և համայնքի ղեկավարի ներկայացման համար:

Հիմք ընդունելով համայնքի 2017-2021թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիրը (աղյուսակ 21) և հավելված 10-ում ներկայացված համայնքի ոլորտային ծրագրերի նկարագրերը, **հավելված 11-ում** ներկայացվում է ՀԶԾ-ի ոլորտային ծրագրերի իրականացման տեղեկատվությունը՝ ըստ ՏԻՄ-երի գործունեության առանձին ոլորտների:

ՀԶԾ-ի մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը)

ՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶԾ-ին տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի և ԲԱԽ-երի կողմից կիսամյակը մեկ անգամ:

ՀԶԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային նբնակավայրային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ 24-ում ներկայացված է ՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 24. ՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը

Ոլորտ.					
Ծրագիր.					
Միջոցառում.					
Արդյունքային ցուցանիշները			2016 թ., 1-ին կիսամյակ / տարեկան		
տեսակը	անվանումը	այլան.	փաստ.	շեղում	մեկնաբանություն
Մուտքային					
Ելքային (քանակական)					
Ելքային (որակական)					
Ելքային (ժամկետայնության)					
Արդյունավետության					

Ծախսեր, հազար դրամ					
---------------------------	--	--	--	--	--

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգի արդյունքները փաստաթղթի տեսքով ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն կներկայացնի համայնքի ղեկավարին, վերջինս էլ օրենքով սահմանված կարգով այն կներկայացնի համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի վերահսկումը

ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունը ապահովում է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի ամբողջական իրականացումը, ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումն առաջադրված խնդիրները կատարելու, ակնկալվող արդյունքները ձեռք բերելու և սահմանված նպատակներին հասնելու համար, ծրագրերի պաշտպանվածությունը սխալներից ու ձախողումներից, ժամանակին ու ճշգրիտ տեղեկատվության ստացումը ՏԻՄ-ի ավելի հիմնավորված որոշումների կայացման համար: ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունը ենթադրում է՝

- ✓ ՀԶՀԾ-ի մշակման, քննարկման և իրականացման ընթացակարգերի հստակ պահպանում,
- ✓ ոլորտային ծրագրերով առաջադրված խնդիրների կատարման արդյունքների ստուգում,
- ✓ ոլորտային ծրագրերի պահանջներից շեղումների պարզաբանում և պատճառների բացահայտում,
- ✓ ՀԶՀԾ-ի ծրագրերի իրականացումից ստացված արդյունքների ամփոփում և համադրում ծրագրերի նպատակների, խնդիրների և նախատեսված արդյունքների հետ:
ՀԶՀԾ-ի վերահսկողության արդյունքները ներկայացվում են համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի տարեկան և հնգամյա գնահատումը

ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա գնահատումը կատարում են համատեղ ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն և ԲԱԽ-երը՝ հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի կիսամյակային մոնիթորինգների արդյունքների վրա:

ՀԶՔԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և նախատեսված աշխատանքների կատարման ցուցանիշների գնահատման ձևանմուշը ներկայացված է աղյուսակ 24-ում:

Բնակավայրում անցկացված հանրային քննարկումների արդյունքներով, ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն լրամշակում է ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագիծը, պատրաստում է դրանց

վերաբերյալ ավագանուն տրամադրվող տեղեկատվությունը (ամփոփաթերթը և տեղեկանքը) և ներկայացնում համայնքի ղեկավարին: Համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության լրամշակված նախագիծը և դրան կից փաստաթղթերը ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագծի կազմման, քննարկման և որոշման կայացման վերաբերյալ ընթացակարգերը նույնությամբ վերաբերում են նաև ՀԶՀԾ-ի իրականացման հնգամյա հաշվետվության նախագծի կազմմանը, քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶՀԾ-ի վերանայումը

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների մեկ երրորդով:

ՀԶՀԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

	Անհատական բնակելի տների մակերեսը	հազ.քմ	21200	21200	21200	21200	21200	21200	21200
6.	Ավտոտնակների թիվը	հատ	5	5	7	8	10	12	15
13.	Միջբնակավայրային ճանապարհների երկարությունը	կմ	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
15	Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
16.	Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0
	Առևտրի օբյեկտներ	հատ	2	2	2	2	2	2	2
20.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	5	7	10	12	15	20	25
21.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիքավոր ընտանիքներ	Ընտ.	75	75	75	70	62	48	0
23.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	Աշակերտների թիվը	մարդ	31	31	34	38	42	48	60
27.	Ակումբների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
28.	Հիվանդանոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
30.	Կենսաթոշակատուների թիվը	մարդ	58	60	64	71	78	84	91
31.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	27	27	27	27	27	27	27
32.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	մարդ	52	52	52	52	52	52	52
33.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	284	284	273	250	240	224	201
35.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	12	12	12	12	12	12	12
36.	Բնակչության մեկ շնչին	հազ.	33.4	52.3	26.0	31.8	34.8	38.0	44.1

	ընկնող բյուջետային եկամուտը	դրամ							
37.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	33.4	52.3	26.0	31.8	34.8	38.0	44.1
38.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	46.5	61.8	18.9	25.9	24.3	22.9	25.9
39.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	23	49	17.3	29.3	32	34.6	40.7
40.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	100	100	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
41.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	100	100	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
42.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	95	96	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
43.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	96	96.5	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
44.	Համայնքի աշխատողների վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	58	37.7	62.7	53.7	51.4	49.1	44.2

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2.

Տուֆաշեն գյուղի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույց	Հասցե	Կառուցման տարեթիվ	Ծավալ	Ընդհանուր վիճակի գնահատական	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիք	Այլնշումներ
1.	Մշակույթի տան շենք (ներառյալ վարչական նստավայրի սենյակը, նիստերի դահլիճը, գրադարանի սենյակը, բուժ. կետի սենյակը, փոստի մ(ճ-ը)	գ. Տուֆաշեն	1987թ.	250 քմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերանորոգել	
2.	Գյուղապետարանի շենք	գ. Տուֆաշեն	1971թ.	160	լավ	Անհրաժեշտ է կոսմետիկ նորոգում	
3.	Ներքնակավայրային ճանապարհներ և փողոցներ	գ. Տուֆաշեն	1982թ.	7 կմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերակառուցել	
4.	Խմելու ջրի ՕԿՁ	գ. Տուֆաշեն	1989թ.	5500 խմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերանորոգել	
5.	Լուսավորության ցանց (49 լուսատու)	գ. Տուֆաշեն	2014-2015-2016թթ.	2400զծմ	լավ	Անհրաժեշտ է կոսմետիկ նորոգում	
6.	Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ցանց	գ. Տուֆաշեն	1950-1960թթ. 2010թ.	6 կմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերակառուցել	
7.	Պահեստ	գ. Տուֆաշեն	1968	588.2 քմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերանորոգել	
8.	Պահեստ	գ. Տուֆաշեն	1966	294 քմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերանորոգել	
9.	Պահեստ	գ. Տուֆաշեն	1966	294 քմ	վատ	Անհրաժեշտ է վերանորոգել	
1.	Գերեզմանատուն	գ. Տուֆաշեն	1960	300 քմ	բավարար	Անհրաժեշտ է ցանկապատը թարմացնել	

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՌԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԸ**

Հ/հ	Ենթակառուցվածքի անվանումը		
		Առկա	Վիճակը
1.	Աշխատակազմի վարչական շենք	+	լավ
2.	Ներքնակավայրային փողոցներ	+	վատ
3.	Միջբնակավայրային ճանապարհներ	+	վատ
4.	Ոռոգման համակարգ	-	-
5.	Աղբավայր	-	-
6.	Աղբատար մեքենա	-	-
7.	Ջրամատակարարման համակարգ	+	վատ
8.	Ջրահեռացման համակարգ	+	վատ
9.	Փողոցների լուսավորման համակարգ	+/մաս ամբ/	լավ
10.	Բուժկետ, ամբուլատորիա	-	-
11.	Մարզադպրոց	-	-
12.	Գրադարան	+	վատ
13.	Մշակույթի տուն/կենտրոն, ակումբ	+	վատ
14.	Արվեստի, գեղարվեստի դպրոց	-	-
15.	Երաժշտական դպրոց	-	-
16.	Մանկապարտեզ	-	-

17.	Արտադարձական այլ հիմնարկ	-	-
18.	Մոցիալական տուն/կենտրոն	-	-
19.	Թանգարան	-	-

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Հանրակրթական դպրոցի		Առողջապահական հիմնարկի		Փոստային բաժանմունքի ստկայությունը	Այլ նշումներ
		տեսակը	անվանումը	տեսակը	անվանումը		
1.	Տուֆաշեն	միջնակարգ	Տուֆաշենի դպրոց ՊՈԱԿ	---	---	այո	
	Ընդամենը		1			1	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՆ

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում
1.	Համայնքի վարչական տարածքը (հա), որից՝	1173.84
2.	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (հա), այդ թվում՝	955.85
	Արոտավայր	365.12
	Վարելահողեր	576.74
	Խոտհարք	0
	Պտղատու այգի	0
	Այլ հողեր	15.12
3.	Բնակավայրերի հողեր (հա), որից՝	72.50
	Բնակելի կառուցապատման	49.59

	Հասարակական կառուցապատման	0.90
	Խառը կառուցապատման	0
	Ընդհանուր օգտագործման	6.89
	Այլ հողեր	15.12
4.	Արտադրական նշանակության հողեր (հա)	127.72
5.	Էներգետիկայի տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ենթակայության հողեր (հա)	5.61
6.	Անտառային հողեր (հա)	0
7.	Հատուկ պահպանության հողեր (հա)	12.16
8.	Հատուկ նշանակության հողեր (հա)	0
9.	Ջրային հողեր (հա)	0

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ԱՆԱՍՆԱԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐՆ

(01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը
1.	Խոշորեղջերավորանասունների գլխաքանակը, որից՝	329
	Կովեր	218
2.	Խոզերի գլխաքանակը	15
3.	Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	193
4.	Հավերի և այլ թռչունների գլխաքանակը	835
5.	Մեղվաընտանիքների քանակը	28

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱԲՆԱԿՆԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՆԵՐՆ

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում
1.	Մարդատար ավտոմեքենաներ	35
2.	Բեռնատար ավտոմեքենաներ	6
3.	Կոմբայններ	2
4.	Վարի տրակտորներ, որից՝ Թրթուռավոր	3 1
	Անվավոր(Կիրովեցներ)	2
5.	Բելառուսներ	3

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Արտադրական կազմակերպություններ	Առևտրային կազմակերպություններ	Ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ
1.	Տուֆաշեն	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <<Պարթև>>ՍՊԸ ✓ <<Անգեկինա Դայմոնդ>>ՍՊԸ ✓ <<Կռունկ>>ՍՊԸ ✓ <<Չաուշ>>ՍՊԸ ✓ <<Հարտիմե>>ՍՊԸ ✓ <<Մադարա>>ՍՊԸ ✓ <<Տուֆաշեն քար>>ՍՊԸ ✓ <<Արթուր 91>>ՍՊԸ ✓ <<Սերպանտին>> ՍՊԸ ✓ <<Շինարար Մովսիսյան>>ՍՊԸ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 (երկու) սննդի և տնտեսական ապրանքների վաճառակետեր 	0

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 9. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ
ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՁԵՎԻ**

Ծրագիր 1

**Տուֆաշեն համայնքի ներբնակավայրային ու միջբնակավայրային ճանապարհների սպասարկման, կանոնավոր
աղբահանության, գյուղտեխնիկայի վերազինման և ՀՈԱԿ-ի ստեղծման ծրագիր**
(Ծրագրի անվանումը)

Ճանապարհաշինություն, աղբահանություն, գյուղատնտեսություն
(Ոլորտի անվանումը)

Տուֆաշեն համայնքապետարան
(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 500000.0

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը՝

✓ Ծառայությունների մատուցում ✓ Նորը

Ծրագրի հիմնավորումը

Համապատասխան տեխնիկայի սղության և շատ ծախսատարությա պատճառով կենտրոնական ճանապարհից բնակավայրեր տանող, բնակավայրերը իրար միացնող, բնակավայրերի ներքին, դաշտամիջյան ավտոճանապարհները ամբողջովին քանդված և անմխիթար վիճակում են:

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի սղության և հնամաշ լինելու պատճառով գյուղատնտեսական աշխատանքները իրականացվում են թերի, մեծ կորուստներով: Հացահատկային կուլտուրաների հունձը ուշացնելու պատճառով ֆերմերները և տնտեսությունները հնձում են անձրևի տակ մնացած ծլած բերք, որը հետագայում հնարավոր է լինում օգտագործել միայն որպես անասնակեր:

Ներկայումս Տուֆաշեն համայնքու չի իրականացվում աղբահանություն:

3.	Իրականացնելիամապատասխանն ավելսիկառուցմաննտեխնիկայիու աղբամաններիտեղափոխման /տեղադրման/ աշխատանքները														
----	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2018թ., Ամիսներ													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
4.	Իրականացնելիամապատասխանն ավելսիկառուցմաննտեխնիկայիու աղբամաններիտեղափոխման /տեղադրման/ աշխատանքները														
4.	Վերահսկել աշխատանքների կատարումը և ՀՈԱԿ-ը /ներառյալտեխնիկաները/ հանձնելշահագործման														

Այս ծրագիրը կապված է համայնքի ոլորտային ծրագրերի աղյուսակում նշված թիվ 26 ծրագրի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ	3505,5					3505,5
1.	Համայնքի բյուջեի մուտքեր	700,0					700,0
	- Վարչական բյուջե	700,0					700,0
	- Ֆոնդային բյուջե						
2.	Արտաքին պաշտոնական ներգրավումներից	2805,5					2805,5
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից	2805,5					2805,5
3.	Ներքին պաշտոնական ներգրավումներից						

4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՕՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	3505,5					3505,5
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	3505,5					3505,5
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	2805,5					2805,5
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	700,0					700,0
Բ.	ՖՈՆԴԱՑԻՆԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2016	2017	2018	2019	2020	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՕՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	3505,5					3505,5
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից	500,0					500,0
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ	500,0					500,0
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից	3005,5					3005,5
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր	950,0					950,0
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր	2055,5					2055,5
Բ.	ՈՉՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳՕՈՎԾԱԽՍԵՐ						

Ծրագիր 2 Մշակույթի տան գույքի համալրում

Ծրագրերի ընդհանուր արժեքը՝ 3000000

Ծրագիր 21. Մշակույթի տան գույքի համալրում 3000000

Ծրագրերի տեսակը կամ գնվող ապրանքը՝

ՎՆորը

Ծրագրերի հիմնավորումը

Տուֆաշեն համայնքի մշակույթի տան գույքը շատ հին է, խարխլված և ջարդված: Անհրաժեշտություն կա փոխարինելու նորով:

Ծրագրերի նպատակները

1. Ակտիվացնել համայնքի մշակութային կյանքը:

Նախատեսվում է համայնքի մշակույթի տան դահլիճի համար ձեռք բերել լնստարաններ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ: Դա հնարավորություն կտա ժամանակ առ ժամանակ կազմակերպել մշակութային միջոցառումներ, ինչպես նաև ընդունել երաժշտական և թատերական խմբեր:

Ծրագրերի խնդիրները

- ✓ Հաշվարկել մշակույթի տան համար անհրաժեշտ գույքի քանակներն ու ծավալները
- ✓ Հայտարարել մրցույթ և ձեռք բերել համապատասխան գույքը
- ✓ Իրականացնել գույքի տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքները

Ծրագրերի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրերի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2020թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

1	Հաշվարկել մշակույթի տների համարանհրաժեշտ գույքի քանակներն ու ծավալները												
2	Հայտարարել մրցույթ և ձեռք բերել համապատասխան գույքը												
3	Իրականացնել գույքի տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքները												

Ծրագրերի ակնկալվող արդյունքները

Մշակույթի տան գույքի համալրման ծրագրերի իրականացման արդյունքում կունենանք համայնքի բնակիչների մշակութային կյանքն ակտիվացնելու հնարավորություններ:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Այս ծրագիրը կապված չէ համայնքի ոլորտային ծրագրերի աղյուսակում ներկայացված ծրագրերից որևէ մեկի հետ:

Ծրագրերի բյուջեն

ա/ ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները

Մշակույթի տան գույքի համալրման ծրագրերի իրականացման ծախսերը՝ ընդհանուրը 3 000 000 դրամ, ֆինանսավորվելու են համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

բ/ ծրագրերի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2016	2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)					3.000000	3.000000
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
Բ.	ՖՈՆԴԱՑԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					3.000000	3.000000
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					3.000000	3.000000

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրերի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2016	2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝					3.000000	3.000000
Ա.	ԸՆԹԱՅԻՎ ԾԱԽՍԵՐ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					3.000000	3.000000
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում					3.000000	3.000000
	Այլ հիմնական միջոցներ					3.000000	3.000000

Ծրագիր

Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ցանցի վերանորոգում

(Ծրագրի անվանումը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 4000000
 Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը՝

Վերանորոգում

Ծրագրի հիմնավորումը

Տուֆաշեն համայնքում խմելու ջրի՝ արտաքին և ներքին ցանցը քայքայված վիճակում է, ինչը պատճառ է դառնում ջրամատակարարման անընդհատ խափանումների և ջրի՝ մեծ ծավալով կորուստների:

Ծրագրի նպատակները

1. Բարձրացնել խմելու ջրի մատակարարման ծառայությունների որակը:

Ծրագրի խնդիրները

- ✓ Նախապատրաստել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
- ✓ Հայտարարել մրցույթ և ընտրել կապալառուին

- ✓ Իրականացնել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքները
- ✓ Իրականացնել տեխնիկական վերահսկողություն և ընդունել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2018թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Նախապատրաստել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2	Հայտարարել մրցույթ և ընտրել կապալառուին												
3	Իրականացնել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքները												
4	Իրականացնել տեխնիկական վերահսկողություն և ընդունել խմելու ջրի ցանցի նորոգման աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Խմելու ջրի ցանցի նորոգման արդյունքում կունենանք վերանորոգված ենթակառուցվածք՝ խմելու ջրի ներքին ցանց, կբարձրացվի բնակչությանը խմելու ջրի սպասարկման ծառայությունների որակը և բնակչության կենսամակարդակը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները

Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ցանցի նորոգման ծրագրի իրականացման ծախսերը՝ ընդհանուրը 1000000 ֆինանսավորվելու են համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրիծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2016	2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			1000000			1000000
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			1000000			1000000
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն			1000000			1000000

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրիծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2016	2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), Այդ թվում՝			1000000			1000000
Ա.	ԸՆԹԱՅԻՎ ԾԱԽՍԵՐ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			1000000			1000000
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում			1000000			1000000
	Այլ հիմնական միջոցներ			1000000			1000000

ԱՎԵԼՎԱԾ 10. ՏՈՒՖԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԶԾ-Ի ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ԸՍՏ ՏԻՄ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ

Ամփոփ նկարագիր	Արդյունքային ցուցանիշներ	Տեղեկատվության աղբյուրներ	Պատասխանատու	Ժամկետ	Ռիսկեր, կարևոր նախապայմաններ
Ոլորտ 1. Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
Ոլորտային ծրագրեր չեն նախատեսվել					
Ոլորտ 2. Պաշտպանություն					
Ոլորտային ծրագրեր չեն նախատեսվել					
Ոլորտ 3. Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
Ոլորտային ծրագրեր չեն նախատեսվել					
Ոլորտ 4. Տնտեսական հարաբերություններ					
Ոլորտային նպատակ	Ոլորտի վերջնական արդյունք				
<p>Համայնքում ունենալ հարթ և բարեկարգ ներքնակավայրային, միջբնակավայրային, դաշտամիջյան և արոտներ տանող ճանապարհներ՝ նպաստելով բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը, գյուղատնտեսական աշխատանքների հեշտացմանը:</p> <p>Նպաստել կենդանիների մթերատվության բարձրացմանը, այգեգործության զարգացմանն ու բերքատվության բարձրացմանը:</p>	<p>Համայնքում բարձրացել է բնակչության կենսամակարդակը, հեշտացել է գյուղատնտեսական աշխատանքների իրականացումը, բարձրացել է կենդանիների մթերատվությունը, զարգացել է այգեգործությունը:</p>				